מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בדמוקרטיה ובתהליך הבחירות
- לזהות אמצעים אמנותיים בשיר ולהבין את תפקידם
- לתרגל שיח מכבד כאשר יש מחלוקת דעות

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – זיהוי אמצעים אמנותיים

1. א – חזרה
2. ב – מטאפורה
3. ב – האנשה
4. ג – דימוי

חלק ב' – התאמת מילים

1 – ו (שלטון העם)
2 – ה (תהליך בחירת נציגים)
3 – ב (תיבה להצבעה)
4 – א (חילוקי דעות)
5 – ד (דיבור בכבוד הדדי)
6 – ג (חבר במדינה עם זכויות וחובות)

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו עיקרון יסוד בדמוקרטיה
2. לא נכון – שיח מכבד מבוסס על הקשבה בלי פגיעה
3. נכון – זכות הבחירה שייכת לכל האזרחים
4. נכון – אמצעים כמו מטאפורה וחזרה מעבירים רעיון
5. לא נכון – בדמוקרטיה ההחלטה היא של כלל העם

חלק ד' – השלמת מילים

1. נציגיו
2. קלפי
3. מחלוקת
4. מכבד

חלק ה' – סדרו את שלבי קריאת השיר

1. קראו את כותרת השיר ונסו לנחש על מה הוא מדבר
2. קראו את השיר פעם ראשונה בשקט
3. סמנו מילים או ביטויים שחוזרים על עצמם
4. זהו את האמצעים האמנותיים בכל בית
5. נסחו במשפט אחד מה הרעיון המרכזי של השיר

חלק ו' – כתיבה ושיח מכבד

1. תלמיד יציין הקשבה, שפה מנומסת, הימנעות מעלבונות וניסיון להבין את הצד השני
2. כל משפט יצירתי שמכיל השוואה או דימוי ברור יתקבל

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הבנה שדמוקרטיה היא שלטון העם דרך בחירות
- זיהוי נכון של אמצעי כמו מטאפורה, דימוי או חזרה
- אזכור הקשבה וכבוד הדדי כשיש מחלוקת

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמה קצרה משירי הבחירות כדי להמחיש אמצעי אמנותי
- מומלץ לבצע את חלק הסידור בזוגות לפני השוואה במליאה
- בחלק הפתוח כדאי לעודד שימוש בדוגמאות אישיות משיחות בכיתה

דף תרגול: תחי הדמוקרטיה – שירה וערכים דמוקרטיים

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל את המשחקים שראינו באתר: התאמת מילים, זיהוי אמצעים אמנותיים, מיון ערכים, סידור רעיונות ושיח מכבד. התרגילים בודקים הבנה של מושגי דמוקרטיה ושל כלים לקריאת שיר.

1 חלק א' – זיהוי אמצעים אמנותיים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במשפט 'המילה חופש חוזרת שלוש פעמים בבית' משתמשים באמצעי של:

א) חזרה ב) מטאפורה ג) דימוי ד) שאלה רטורית

2. במשפט 'העם הוא לב הדמוקרטיה' יש:

א) דימוי ב) מטאפורה ג) חזרה ד) ניגוד

3. במשפט 'הקלפי מחייכת אל הבוחר' משתמשים ב:

א) הגזמה ב) האנשה ג) חזרה ד) דימוי

4. במשפט 'הבחירות כמו חג גדול' יש:

א) מטאפורה ב) חזרה ג) דימוי ד) האנשה

2 חלק ב' – התאמת מילים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דמוקרטיה	___	**א.** חילוקי דעות
2. בחירות	___	**ב.** תיבה להצבעה
3. קלפי	___	**ג.** חבר במדינה עם זכויות וחובות
4. מחלוקת	___	**ד.** דיבור בכבוד הדדי
5. שיח מכבד	___	**ה.** תהליך בחירת נציגים
6. אזרח	___	**ו.** שלטון העם

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדמוקרטיה יש בחירות חופשיות	☐	☐
2	בשיח מכבד מותר להעליב את הצד השני	☐	☐
3	לכל אזרח בדמוקרטיה יש זכות להצביע	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	שיר יכול לבטא עמדה בעזרת אמצעים אמנותיים	☐	☐
5	דמוקרטיה פירושה שרק קבוצה אחת מחליטה על הכל	☐	☐

4 חלק ד' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. במדינה דמוקרטית העם בוחר את _____ שלו

2. כדי להצביע בבחירות צריך להגיע אל ה_____

3. כאשר לשני אנשים יש דעות שונות קוראים לזה _____

4. שיחה שמקשיבים בה לדעת האחר בכבוד נקראת שיח _____

5 חלק ה' – סדרו את שלבי קריאת השיר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סמנו מילים או ביטויים שחוזרים על עצמם
☐	נסחו במשפט אחד מה הרעיון המרכזי של השיר
☐	קראו את כותרת השיר ונסו לנחש על מה הוא מדבר
☐	קראו את השיר פעם ראשונה בשקט
☐	זהו את האמצעים האמנותיים בכל בית

6 חלק ו' – כתיבה ושיח מכבד

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו כיצד אפשר להביע דעה שונה מדעת חבר בלי לפגוע בו

2. חברו משפט אחד שמשתמש במטאפורה או בדימוי כדי לתאר את הדמוקרטיה

כרטיס יציאה

מהי דמוקרטיה במילים שלכם?

תנו דוגמה לאמצעי אמנותי אחד ולמה הוא משמש

מה חשוב לזכור כשיש מחלוקת עם חבר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀